MAATALOUS

Teollisuus antaa viestiä, että viljely jatkuu. Hintapolitiikka on nyt hyvä. Näen viljelyn jatkumisen valoisana. **JUURIKKAANVILJELIJÄ OTSO HEIKOLA, KOKEMÄKI**

Mildola ottaa rypsiä vastaan koko kevään

Kirkkonummella toimivan Mildolan rypsin vastaanotto jatkuu keskeytymättä koko kevätkauden, Avena Nordic Grainin toimitusjohtaja **Kaija Viljanen** kertoo. Myös ensi syksyn ostohinnat on jo avattu.

Raisio on päättänyt sulkea öljykasvipuristamonsa ensi vuoden alkupuolella ja lomauttaa sen henkilöstön tarkemmin määrittelemättömäksi ajaksi. Mildolassa ei vastaavaa suunnitella.

EU-komission määräämä neonikotinoidien käyttökielto astuu voimaan joulukuussa. Viljanen kertoo, että tilanne on aiheuttanut paljon epätietoisuutta viljelijöiden keskuudessa.

Hän kuitenkin luottaa kotimaisen raaka-aineen tulevaisuuteen.

”Me Avenalla uskomme, että kotimaisen rypsin ja rapsin viljelyssä olevat haasteet selätetään ja suomalaista rypsiöljyä on saatavilla tulevaisuudessakin. Öljynpuristamomme toiminta jatkuu entistäkin pontevammin ja ostamme mielellämme kotimaista rypsiä ja rapsia mahdollisimman paljon.”

Kotimaisuuden arvo on rypsiöljymarkkinoilla noussut viime aikoina entistä tärkeämmäksi, Viljanen kertoo.

Mildola valmistaa rypsiöljyä sekä kuluttajille että ammattikeittiöille ja elintarviketeollisuudelle.

Puristuksessa syntyvä rypsipuriste on kotieläinten tärkeä täydennysvalkuaislähde. ”Kotimaisen rypsin ja rapsin viljely on näin ollen tärkeää myös valkuaisomavaraisuuden näkökulmasta”, Viljanen muistuttaa.

Mildolan omistava Avena Nordic Grain on osa Apetit-konsernia.

SATU LEHTONEN

Syysrapsin suosio kasvaa

Kevätöljykasvien tuotanto on jatkuvasti jäänyt tavoitteita pienemmäksi, ja peittausainekiellon pelätään vähentävän kiinnostusta niiden viljelyyn entisestään. Syysrapsista toivotaan helpotusta tilanteeseen.

Siuntiolainen **Erik Perklén** on viime vuosina lisännyt syysrapsin osuutta tilallaan. Tänä syksynä hän kylvi sitä 35 hehtaaria.

Perklénillä on viljelyssä yhteensä 200 peltohehtaaria, pääasiassa vehnää, ohraa ja öljykasveja.

Syysrapsista Perklén kiinnostui suorittaessaan maatalousharjoittelua Ruotsissa vuosina 2006 ja 2010.

Öljykasvit ovat Perklénin mukaan taloudellisesti hyvä vaihtoehto viljoille. Lisäksi öljykasveilla on viljelykierrossa hyvä esikasviarvo.

Viime talvi oli syyskylvöisille kasveille vaikea. ”Syysvehnästä sain keskimäärin vain 3 000 kilon sadon hehtaarilta. Syysrapsi erottui positiivisesti muista syyskasveista, sillä hehtaarisato ylsi 3 500 kiloon”, Perklén kertoo.

Edellisvuonna hänen syysrapsisatonsa oli jopa 4 000 kiloa hehtaarilta.

Syysrapsi tuottaa hyvin satoa, kunhan viljelyn ajoitus on kohdillaan.

Perklén kertoo, että viljelyä on suunniteltava pitkäjänteisesti, jotta syysrapsi sopisi kiertoon.

”Taimettumisen on ehdottomasti tapahduttava viimeistään 10. elokuuta. Siksi minulla on myös viherlannoitusnurmi mukana viljelykierrossa. Se mahdollistaa aikaisen rapsinkylvön maanmuokkauksen jälkeen.”

Tämän vuoden suotuisten säiden ansiosta Perklén pystyi kylvämään syysrapsia myös syysvehnän jälkeen.

”Syysrapsin viljely on haasteellista, mutta siinä on iso taloudellinen potentiaali”, Perklén kiteyttää.

SATU LEHTONEN

Pohjois-Karjala kaipaa maitoinvestointeja

Pohjois-Karjalassa on tehty 5–6 navettainvestointia vuosittain vuodesta 2011 lähtien. Tämä tarkoittaa noin 300 lehmän lisäystä maidontuotantoon ja noin 2,4 miljoonaa litraa meijerimaitoa, tiedottaa Pro Agria Pohjois-Karjala.

Tällä investointitahdilla maakunnan meijerimaitomäärä laskee keskimäärin noin miljoona litraa vuodessa. Vanhoja navettoja peruskorjataan noin 10 vuodessa.

Maakunnallisena tavoitteena on tuottaa 150 miljoonaa litraa maitoa vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan noin 700 uutta lehmäpaikkaa vuodessa.

Maitoa markkinoille

Maidontuotantoa on maakunnassa yritetty vauhdittaa Maitoa markkinoille -hankkeessa. Hanke alkoi vuonna 2010 ja päättyi tänä vuonna.

Tarkoituksena oli saada aikaan maitotilojen investointeja, joilla voidaan korvata maidon tuotannosta luopuvien tilojen tuotanto. Tulevaisuudessa tarvitaan riittävä määrä sopivan kokoisia maidontuotantokeskittymiä, jotka muodostavat tuotannon perusrungon.

Tilakäyntejä tehtiin yhteensä 210 hankkeen aikana. Tilakäynneillä saatiin tietoa mahdollisuuksista toteuttaa useamman tilan yhteisiä maidontuotantoyhteisyrityksiä.

Hankkeen aikana järjestettiin yli 90 tilaisuutta tai opintomatkaa, joissa oli yli 620 osallistujaa.

MT

Eläinten hyvinvoinnin tuki syö jo uuden ohjelmakauden rahoja

Eläinten hyvinvoinnin tuen ensimmäistä erää leikataan, koska päättyvän ohjelmakauden rahat on jo käytetty loppuun.

Eläinten hyvinvoinnin tuen maksatus alkaa tänään perjantaina. Tuesta ensimmäisessä erässä maksettava osuus täsmentyi eilen 58 prosenttiin tuen kokonaismäärästä.

Vielä viime viikolla Maaseutuvirasto Mavi kertoi, että ensimmäisessä erässä tuesta maksettaisiin noin 53 prosenttia.

Maa- ja metsätalousministeriön neuvotteleva virkamies **Juha Palonen** kertoo, että maksatukseen löytyi viiden prosenttiyksikön verran lisärahaa muiden ohjelmakauden tukien rahoitusta järjestelemällä.

Aikaisempina vuosina tuesta on maksettu marraskuussa 75 prosenttia, joten korotuksesta huolimatta tänä vuonna maksettava osuus on edelleen selvästi pienempi kuin viime vuonna maksettu.

Tuesta nyt leikattu osuus siirtyy maksettavaksi tuen jälkimmäisen erässä ensi keväänä.

Sen maksuajankohta täsmentyy Mavin mukaan sen jälkeen, kun ohjelmakauden ohjelmaesitys on toimitettu komissiolle. Myös tukivalvontojen täytyy olla tehtynä ennen loppuerän maksamista.

Viivästysten vaikutus voi olla tuhansia euroja

Syynä viivästykseen on vuodenvaihteessa päättyvän EU-ohjelmakauden rahojen loppuminen. Keväällä maksettava tukiosuus maksetaan jo uuden ohjelmakauden 2014–2020 rahoista.

Monella kotieläintilalla tiesto maksuerän kutistumisesta kuumensi tunteita.

MTK:n maatalouslinjan johtaja **Minna-Mari Kaila** ymmärtää tuohtumuksen hyvin. Monella tilalla maksuvalmius on tiukilla jo ennestään.

Syksyllä maksettavat tuet kutistuivat jo aiemmin, sillä ympäristötuen jälkimmäisen erän maksatus siirtyi joulukuusta toukokuuhun.

”Yhteisvaikutus voi tilalla olla jopa tuhansia euroja”, toteaa MTK:n maatalouslinjan tutkimuspäällikkö **Juha Lappalainen**.

Lappalainen muistuttaa kuitenkin, että kuluvan ohjelmakauden rahojen loppuminen on tosiasia.

”Nyt aletaan syödä jo uuden ohjelmakauden rahoja. Se voi vaikuttaa niin, että ohjelmakauden lopussa vuonna 2020 rahat ovat jälleen vähissä.”

Lfa:n jälkimmäisen erän ei pitäisi muuttua

Eläinten hyvinvointitukea maksetaan samasta maaseuturahojen potista, josta maksetaan myös muun muassa ympäristötuki ja luonnonhaittakorvaus (lfa).

Kummastakin maksettiin tiloille 75 prosenttia syyskuussa. Lfa:n toinen erä on määrä maksaa joulukuussa.

Lfa:n maksatusaikataululuun rahojen loppumisella ei pitäisi olla vaikutusta, Juha Palonen kertoo.

Toisinkin olisi voinut käydä. Maaseutuvirasto olisi voinut päätyä pienentämään hyvinvointituen ensimmäisen erän sijaan lfa:ta, Kaila pohtii.

”Luultavasti lfa maksetaan nyt suunnitelman mukaan. Lfa:n siirto olisi vaikuttanut käytännössä kaikkiin Suomen maatiloihin.”

Tuen suosio yllätti hallinnon

Mavin mukaan myös tänä vuonna oli tarkoitus maksaa eläinten hyvinvointituesta kolme neljäsosaa ensimmäisessä erässä. Ohjelmakauden rahoitus ei kuitenkaan antanut siihen enää myöden.

Yksi merkittävistä syistä rahojen loppumiseen on tukeen sitoutuneiden tilojen huima kasvu viime vuonna, kun tuen ehtoja ja tukitasoja uudistettiin.

Uuteen järjestelmään pystyivät siirtymään myös ne tilat, joilla oli aiempien ehtojen mukainen sitoumus vielä kesken.

Tilojen määrän kasvu lähes nelinkertaisti tuen vaatiman rahamäärän. Palosen mukaan uuden hyvinvointituen suosiota ei pystytty valmisteluvaiheessa arvioimaan riittävän hyvin.

Jatkossa vastaavaa tilannetta ei pitäisi päästä syntymään.

”Uudella ohjelmakaudella otetaan käyttöön mekanismeja, joilla tukia pystytään tasaamaan niin, että rahoituksen pitäisi riittää ohjelmakauden loppuun asti.”

JUHANI REKU

Mavi ryhtyy maksamaan kansallisia kotieläintukia

Maaseutuvirasto aloittaa kansallisten kotieläintukien maksatukset lähiaikoina.

Ensimmäisenä maksuun tulevat lopulliset tuet emolehmistä, emolehmähiehoista, hiehoista, sonneista, häristä, hevosista, uuhista ja kutuista. Ne maksetaan tuen hakijoille tämän kuun aikana ja ne ovat tileillä torstaista 21.11. alkaen.

Tänä vuonna teurastetuista hiehoista, sonneista ja häristä lopulliset kansalliset kotieläintuet on tarkoitus maksaa ensi huhtikuussa.

Jos maksuaikataulu muuttuu, Mavi tiedottaa siitä myöhemmin.

MT

Tukea ja neuvottelumahdollisuuksia sokerijuurikkaanviljelijälle

TURKU (MT)
Sokerijuurikkaalle maksetaan tukea 350 euroa hehtaarille seuraavat seitsemän vuotta. Kiintiöt poistuvat vuonna 2017, mutta teollisuudelta ja viljelijöiltä edellytetään neuvotteluja. Vanhan viljelijän asema vahvistuu.

Nämä asiat määrittävät sokerijuurikkaan viljelyä jatkossa.

”Meillä on mahdollisuus maksaa sokerijuurikkaalle tukea 350 euroa hehtaarille. Lähtökohta on, että se maksetaan täytenä koko seitsemän vuoden ajan, joksi tukipaketti on tehty”, maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) kertoo.

”Kiintiöiden loppuminen ei ole kuolinisku, jos ala on muuten vahva”, Koskinen sanoo.

Tuottajan asema vahvistuu

MTK:n sokerijuurikasvaliokunnan puheenjohtaja **Pekka Myllymäki** kertoo EU-lainsäädännön vahvistavan vanhan tuottajan asemaa: ”Kun yksittäinen viljelijä tekee sopimuksen sokeritehtaan kanssa, siitä sopimisesta tulee oikeudellinen jatko. Vanhan sopimuksen omistava on seuraavan vuoden kylvöissä automaattisesti mukana.”

Myllymäki kertoi, että kiintiöiden tilalle tulevassa lainsäädäntökokonaisuudessa viljelijän ja ostajan edellytetään neuvottelevan kaupasta.

”On äärettömän tärkeää, että EU-lainsäädännössä määritellään neuvottelumahdollisuus. Kilpailulainsäädäntö on muutoin ankara”, tuottajajärjestö MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** korostaa.

PASI LEINO

Eurooppalaisten juurikkaanviljelijöiden järjestön Ciben jäsenet saivat tuntumaa suomalaisiin pelto-olosuhteisiin eilen Räpin koetilalla.

Eurooppalaisten juurikkaanviljelijöiden järjestön Ciben teknisen- ja vastaanottokomitean pääsihteeri **Elisabeth Lacoste** painottaa, että viljelijöillä ja teollisuudella on tulevaisuudessa uusia mahdollisuuksia pärjätä markkinoilla yhdessä.

> Kiintiöiden loppuminen ei ole kuolinisku, jos ala on muuten vahva.«
>
> JARI KOSKINEN

Sokeritehtaalle investoidaan

”Sucroksen molemmat omistajat ovat sitoutuneita tuotannon jatkumiseen”, Sucros Oy:n toimitusjohtaja **Juri Jolkkonen** sanoo. Tehtaalle suunnitellaan investointeja.

”Kun niiden varmistumisesta voidaan kertoa, on se selvä myönteinen signaali tuotannon jatkumiselle.”

Jolkkonen näkee kiintiöiden poistumisen mahdollisuutena kasvattaa tuotantoa: ”Tarvitsemme lisää raaka-ainetta, jotta voimme nostaa tehtaan tehoa.”

Kiintiö on Jolkkosen mukaan johtanut tilanteeseen, jossa sokeritehdasta ei ole voitu käyttää täydellä teholla, sillä raaka-ainetta ei ole ollut tarpeeksi.

Kun tehtaalla pystytään tuottamaan enemmän sokeria, kiinteät kulut sokeritonnia kohti ovat pienemmät.

”Teollisuus ratkaisee viljelyn jatkumisen”, kokemäkeläinen **Otso Heikola** toteaa. Hän kotitilallaan on viljelty sokerijuurikasta 70-luvulta asti.

”Teollisuus antaa viestiä, että viljely jatkuu. Hintapolitiikka on nyt hyvä. Näen viljelyn jatkumisen valoisana.”

Sokerijuurikas on monelle viljatilalle hyvä mahdollisuus parempaan tuottoon, uskoo Heikola.

Eurooppalaisten juurikkaanviljelijöiden järjestön Ciben viljelytekniikkaa käsittelevä kokous keräsi yli sata osallistujaa Turkuun 6.–7.11.

HANNA SALONEN

Ciben teknisen- ja vastaanottokomitean pääsihteeri Elisabeth Lacoste ja puheenjohtaja Jean-Pierre Dubray (kesk.) tutustuivat suomalaiseen viljelyyn MTK:n sokerijuurikasvaliokunnan puheenjohtajan Pekka Myllymäen kanssa.

Aika ottaa näytteitä?

Lähetä ne tuttuun ja luotettavaan Viljavuuspalveluun

- marraskuun ajan rehu- ja viljavuusnäytteiden postitus veloituksetta!

Lisäksi osallistut kolmen laadukkaan akkuporakoneen arvontaan (arvo 299 €).

Lisää tilaukselle MTK/SLC- jäsennumero saadaksesi jäsenetusi!

eurofins | Viljavuuspalvelu

P. 015 320 400 • PL 500 • 50101 Mikkeli • www.viljavuuspalvelu.fi

Perunavarastot normalisoituivat kahden poikkeusvuoden jälkeen

Maatilojen varastoissa oli lokakuun puolivälissä 208 miljoonaa kiloa ruokaperunaa, Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Tike kertoo.

Perunan määrä on nyt pitkästä aikaa keskiarvolukemissa. Kaksi viime vuotta ovat olleet poikkeuksellisia: 2012 koettiin katovuosi ja varastot olivat ennätyksellisen pieniä, vuonna 2011 varastoissa taas oli ennätysmäärä perunaa.

Tike selvittää tilojen varastoissa olevan perunan määrää kahdesti vuodessa.

Kun ruoka- ja ruokateollisuusperuna lasketaan yhteen, varastoissa oli viime kuun puolivälissä 248 miljoonaa kiloa perunaa.

Sää suosi, hehtaarisadot hyviä

Viime vuonna runsaat sateet aiheuttivat Pohjanmaan elykeskuksen alueella ruokaperunalle tuhannen hehtaarin satovahingot. Suhteelliset tuhot olivat suurimmat Kristiinankaupungissa, missä 43 prosenttia istutusalasta tuhoutui kokonaan tai osittain.

Tänä vuonna sää suosivat perunan kasvua. Pohjanmaan päätuotantoalueilla keskisato ylsi yli 33 tonniin hehtaarilta ja koko maan keskisatokin nousi 31 tonniin. Viime vuonna keskisato oli 24 tonnia hehtaarilta.

Ruoka- ja ruokateollisuusperunan yhteenlaskettu ala oli saman kokoinen kuin viime vuonna, joten varastomäärien kasvu selittyy hyvällä hehtaarisadolla.

Ruokaperunan varastot maatiloilla 2008–13

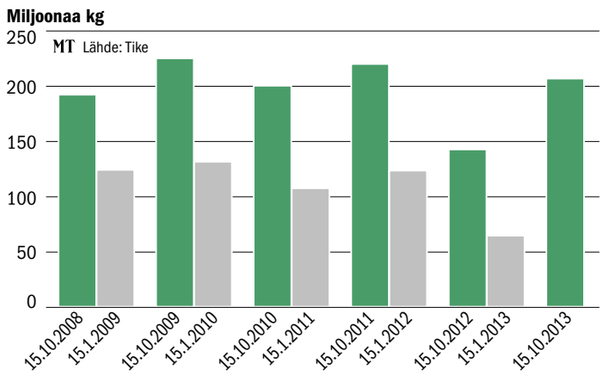

Pohjanmaa perunan ydinalue

Perunan viljely on vahvasti keskittynyt Pohjanmaan alueelle.

Ruoka- ja ruokateollisuusperunaa kasvoi eniten Pohjanmaan elykeskuksen alueella, seuraavaksi eniten Pohjois-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla.

Maatilojen varastoissa olevasta ruokaperunasta peräti 80 prosenttia oli näiden kolmen elykeskuksen alueella.

Liiankin suuria mukuloita

Laadun kannalta kasvukausi toi mukanaan myös ongelmia. Mukulat kasvoivat liiankin suuriksi ruokaperunakäyttöön. Kuivissa oloissa nostetut perunat kolhiintuivat helposti.

Ajoittainen kuivuus toi mukaan kasvitauteja, kuten harmaahilseen ja seitit, joiden lopullinen vaikutus näkyy vasta varastoinnin aikana.

Hyvät vientinäkymät

Monessa EU-maassa ja Euroopan puoleisella Venäjällä kesän säät olivat perunan kannalta huonot. Suomen vientiä ajatellen tilanne on hyvä, Tike arvioi.

Perunaa on Tullin tilastojen mukaan viety Puolaan, Saksaan ja Ruotsiin.

Venäjälle perunaa ei ole EU-maista viety, koska maa julisti heinäkuun alusta alkaen perunalle vientikiellon vedoten kasvinterveyssyihin.

Ruokaperunan varastokysely suunnattiin lokakuun puolivälissä tiloille, joilla viljeltiin ruoka- ja ruokateollisuusperunaa yli kahden hehtaarin alalla.

Kyselyn mukaan ruoka- ja ruokateollisuusperunaa viljeli tänä vuonna 727 tilaa ja viljelyala oli 12 423 hehtaaria.

SATU LEHTONEN